



Jérémie pleure la destruction du Temple

Lamentations de Jérémie

Quand Israël est humilié !

Le mot « jérémiades » vient du livre de Jérémie qui exprime les lamentations du prophète. Témoin de la destruction du premier Temple, il pleure la gloire passée d'Israël, et entend les moqueries de vainqueurs.

Le Midrash (écrit après la destruction du second Temple) rapporte les sarcasmes du monde greco-romain.

איכה רבה (בובר) פרשה ג

רבי אבהו פתח. ישיחו בי יושבי שער (תהלים ס"ט יג). אלו אומות העולם שהן יושבין בבתי תרטיאות ובבתי קרקסיות. ונגינות שותי שכר (שם /תהלים ס"ט, י"ג). מאחר שהן יושבין ואוכלין ושותין ומשתכרין, הן יושבין ומשיחין בי, ומלעיגים בי, ואומרין בגין דלא נצרוך לחרובא כיהודאי, והן אומרין אלו לאלו, כמה שנים את בעי מחי, והן אומרין כחלוקא דיהודאי דשבתא. ומכניסין את הגמל לטרטיאות שלהם והחלוקים שלו עליו, והן אומרין אלו לאלו על מה זה מתאבל, והן אומרין היהודים הללו שומרי שביעית הן ואין להם ירק ואכלו החוחים של זה והוא מתאבל עליהם, ומכניסים את (המתים) [המיומום] לתיטרון שלהם וראשו מגולח, והן אומרין אלו לאלו על מה ראשו של זה מגולח, והוא אומר היהודים הללו שומרי שבתות הן, וכל מה שהן יגעין כל ימי השבת אוכלין בשבת, ואין להם עצים לבשל בהן, והן שוברין מטותיהן ומבשלין בהן, והם ישנים בארץ ומתעפרים בעפר, וסכין בשמן, לפיכך השמן ביוקר.

Lamentations Rabba (Ed. Buber) chapitre 3

14- Rabbi Abahou commence (son discours) : il est écrit : « ils comptent sur moi, les gens assis à la porte (Ps 69, 13) ». Il s'agit des nations païennes qui passent leur temps dans les théâtres et au cirque. Et la chanson des buveurs de boissons fortes (ib.) : après qu'ils ont mangé et bu à en devenir ivres, ils s'asseyent et parlent de moi, en se moquant. Ils disent : quel besoin de manger des caroubes comme les juifs ! L'un fait semblant de demander : combien de temps souhaites-tu vivre ? À quoi un autre répond : aussi longtemps que le vêtement de shabbat d'un juif ! ...

Ensuite, ils introduisent dans le théâtre un mannequin à la tête rasée, et feignent de se demander : pourquoi sa tête est-elle rasée ? À quoi ils répondent : les juifs observent le shabbat et tout ce qu'ils gagnent pendant la semaine, ils le dépensent pour leur consommation de ce jour. Par suite, comme ils n'ont plus de bois pour cuisiner, ils cassent leurs châlits et les utilisent comme combustible ; en conséquence, ils dorment par terre et sont couverts de poussière. De plus, ils s'enduisent d'huile coûteuse.